

Telegraful Român

2 ex. (Of.)

Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1858 de Mitru
APARE SĂPTĂMĂNAL

Abonamentul:
Un an 600 Lei. — Șase luni 300 Lei. — Trei luni
150 Lei. — Pentru străinătate un an 1000 Lei. —
Pentru America 8 Dolari

Articole și corespondențe
se adresează Redacției Telegraful Român, Sibiu,
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se
refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiilor
un șir peti 10 Lei pentru o dată, dacă se publică
de mai multe ori se dă rabatul convenit.

Abonamentele și inserțiile
se adresează Administrației ziarului Telegraful
Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Biserica ortodoxă a Transilvaniei¹

Marele Eminescu a definit pregnant rolul Bisericii ortodoxe la Români prin caracterizarea ei ca »Maică a neamului«. Atributul acesta și-l merită însă Biserica ortodoxă cu deosebire în legătură cu ramura ardeleană a poporului nostru. Românismul ardelean își datorește atât de mult menținerea sa Bisericii ortodoxe, încât fără aceasta el și-ar fi pierdut demult existența sub presiunea popoarelor înconjurătoare, favorizate de împrejurările istorice să aibă un rol de dominație.

După sfărâmarea voevodatelor române ardeleni în urma năvălirii și așezării ungarilor în partea de vest a Transilvaniei, singura instituție ocrotitoare pe seama Românilor a rămas Biserica ortodoxă. Prin unitatea ei de credință și de organizație a păstrat în unitate satele așezate pe diferitele văi și în diferitele regiuni ale Transilvaniei, cu toate infiltrațiile de elemente străine cari urmăreau să rădăcească blocului etnic românesc și ruperea legăturilor dintre diferitele părți.

Intinzându-și grija și atențiunea ei peste toate așezările românești încăpate sub o stăpânire străină, Biserica ortodoxă a fost factorul care a păzit acest întreg etnic de orice amestecare cu națiile înconjurătoare, accentuând tot ce-l deosebea de celea, tot ce-l detașa ca pe o unitate de sine stătătoare și opusă acelor. În deosebirea de credință față de stăpânitori și în conștiința mândră și neclintită că numai el posedă credința cea adevărată a lui Hristos, conștiința ce i-a știut-o cultiva Biserica ortodoxă, neamul românesc din Ardeal a avut forța cea mai puternică a menținerii sale ca entitate distinctă, abisul de netrecut al oricărei influențe desnaționalizatoare. S'o fi simțit el acest neam în multe alte privințe un oropsit al sorții, profund umilit în raport cu celelalte nații. Când cugeta însă asupra credinței sale, nu mai avea nici o îndoială că este un privilegiat al Tatălui ceresc, care i-a hărăzit lui credința cea adevărată și singura mântuitoare și îndată conștiința superiorității sale îi umplea mângâitor sufletul și gândul îndreptat spre cei de alte nații nu mai putea fi unul de umilință, ci de compătimire. Credința îi era astfel singura dar uriașă valoare care îl țintuia de naționalitatea sa când îl învăluia mulțimea ispitelor de-a trece în rândul celor de alt neam.

Marele merit al Bisericii ortodoxe stă în puterea spirituală uimitoare cu care a știut să dă și întreține în poporul român această forță a unei credințe proprii, ca factor de detașare a lui față de celelalte neamuri.

De unde a luat această putere o Biserică smerită, lipsită de organizație impunătoare, de aparatul misionar și teologic, de latifundiile fără de sfârșit, pe care le-au avut alte Biserci?

La întrebarea aceasta vom răspunde mai la vale.

Acum, continuând înfățișarea diferitelor chipuri în cari Biserica ortodoxă a ocrotit ființa românismului transilvănean, trebuie să adăugăm că acest rol și l-a împlinit Biserica încă și prin faptul că era aceeași în Transilvania și aceeași în Sudul și Răsăritul Carpaților. Prin aceasta ea era un factor puternic de legătură între Români de pe cele două versante ale Carpaților. Ierarhii ardeleni veniau din mănăstirile Moldovei și Munteniei, fiind hirotoniți de mitropolitul Ungrovlahiei. Biserica ortodoxă se înfățișa, nu numai prin faptul că și împletea soarta cu obișnuitul neam românesc și cu nici un altul din Transilvania, ci și prin aceea că ierarhia și preoția ei păstra legăturile cu Biserica din Principate, ca o Biserică a neamului, ca o solie a fraților dela Sud și Răsărit, ca o mână de ajutor și de binecuvântare întinsă dela ei.

Biserica ortodoxă din Transilvania trăia cu privirile spre Răsărit, obișnuind întreg poporul să privească într'acolo cu toate nădejile lui. Nimic nu atrăgea atențiunea acestei Biserci spre vreo cetate, sau spre vreun potentat din Apus. Pentru ea Apusul nu însemna altceva decât motiv de neliniște și de îndoială priveghere. Prin Biserica ortodoxă inima Ardealului românesc era orientată întreaga spre Răsărit. Centrul de gravitate pentru Ardeal era la Sudul Carpaților. Ardealul se arcea într-o totală nădăjduire și așteptare spre Sud. Biserica ortodoxă a dat întregului neam o tensiune centripetală, ferind fiecare parte a lui de gravitația periculoasă spre centre exterioare. Ea are dealfel această virtute de-a face neamurile să se concentreze în ele înșile prin înșasi ființa ei. Cu toată unitatea ei dogmatică, Biserica ortodoxă s'a adaptat ființii etnice a fiecărui popor în așa măsură încât a devenit pentru fiecare o Biserică națională. Rămânând în unitatea dogmatică, Bisericele ortodoxe s'au organizat în cadrul diferitelor națiuni după principiul autocefaliei care le permite să-și desfășoare întreaga activitate fără imixțiuni din extern și fără necesitatea de-a asculta porunci din afară, potrivit cu împrejurările de viață ale fiecărui popor. Ne având un centru geografic, centrul fiecărei Biserci ortodoxe este acolo unde se află inima neamului, puterea și vitalitatea lui maximă. Ea este astfel factorul esențial al concentrării neamului în sine însuși, al

conservării unității, integralității și independenței lui.

În Transilvania ea a avut însă motive în plus să se identifice cu românismul și împreună cu el să privească spre Răsărit, întrucât numai poporul român era ortodox și toate celelalte neamuri erau de altă credință, persecutând-o și pe ea în rând cu poporul românesc.

Biserica ortodoxă din Ardeal stănd cu privirile ațintite spre Biserica neamului din Sudul și Răsăritul Carpaților, n'a trăit cu toate acestea numai din inițiativele acelea. Nu în sensul acesta trebuie înțeleasă orientarea ei spre Soare-Răsare. În multe privințe Biserica ortodoxă din Ardeal a fost o înainte mergătoare. Dar impulsurile ei luau de asemenea calea peste crestele Carpaților și întreg neamul se împărțea ca din acelaș potir din rodul faptelor Bisericii ortodoxe.

Textele dela Măhaci, tipăriturile lui Coresi, ne arată Biserica ortodoxă din Ardeal însuflețită de o voință de cultură românească, chiar înainte de ce-a putut îndrăzni așa ceva Biserica din Sudul și Răsăritul Carpaților.

La asemenea fapte Biserica din Ardeal era îndemnată și de împrejurările de acolo. Protestantismul și Calvinismul aprinseseră sufletul națiilor conlocuitoare de marea pasiune a unor noi trăiri și interpretări ale credinții creștine. E de mirare cum Biserica ortodoxă a fost în stare să apere sufletul românesc de răvna cuceritoare a acestei izbucniri de viață religioasă și cum au știut ierarhii și preoții să se strecoare pe sub poruncile de calvinizare ce li le impunea autoritatea de stat. Mai făcându-se la suprafață că primesc unele din reformele dictate de potenții zilei, în fond ei au știut să primească în viața bisericească a poporului lor o singură reformă, care nu schimba întru nimic credința veche, dar care în schimb era menită să dea românismului o mare forță tocmai împotriva acestor stăpânitori. Din toate ideile care băteau pasionat și imperios la ușa Bisericii și a sufletului românesc, în timpul reformei, această Biserică a știut până la urmă să le respingă pe toate, dând drumul larg numai limbii naționale.

Comuniunea Bisericii ortodoxe ardeleni cu Biserica din Principate a ajutat-o la oprirea acestor valuri, dar aceeași comuniune a făcut ca limba națională, cu care s'a ales din această confruntare, să devină bun obștesc al victii bisericești a Românilor de pretutindeni. Principatele au ajutat Ardealului să-și păstreze credința, iar acesta a comunicat Principatelor curajul limbii naționale tipărite.

Principii ardeleni erau purtați în voința lor de calvinizare a poporului român nu numai de pasiunea apostolică, ci și de interese politice. Ei voiau să înăbușe tocmai acea tensiune centripetal-românească, susținută de credința ortodoxă în Ardeal. Dar silința lor n'a reușit. Încercarea lor au re-

luit-o Habsburgii în numele catolicismului la 1700. Ajutați de iezuiți, aceștia, lucrând cu mai multă istețime decât principii calvini, în sensul că n'au ținut să impună o altă credință poporului, au reușit să spargă unitatea bisericească a Românilor ardeleni și să întoarcă din punct de vedere religios privirile unei părți din ei dinspre Răsărit spre Apus, punând capăt minunatului centripetalism unanim și total al românismului.

Din fericire cea mai mare parte a poporului refuzând această desfăcere a lui din legăturile cu românismul din Sudul Carpaților, Ardealul a rămas prin această parte în comuniune integrală cu frații de pretutindeni. Un noroc este pentru noi și faptul că și partea care a ieșit juridic din legăturile bisericești ale panromânismului, în credință a rămas în comuniune cu tot neamul. În adâncurile de suflet nu s'a produs nici o separație între cele două părți ale românismului ardelen și nici o modificare a orientării religioase centripetale a tuturor Românilor.

Voim să răspundem acum la întrebarea ce ne-am pus-o înainte: prin ce putere uimitoare a reușit Biserica ortodoxă să mențină în sufletul poporului ardelen credința răsăriteană ca factor principal de conservare a lui ca entitate distinctă?

Răspunsul nu poate fi decât unul: Biserica aceasta a fost în sensul deplin și sincer al cuvântului o Biserică a poporului. A fost în general o caracteristică a Bisericii ortodoxe să fie o Biserică a poporului. Năvălirea turcească a aruncat popoarele ortodoxe în situații de suferință. Păturile superioare, cari nu pot trăi fără comoditate, au fugit în țări străine, perzându-și credința și identitatea, sau chiar dacă au rămas s'au asimilat în masa stăpânitorilor, ispitele de avantagiile ce li se ofereau. Singur poporul a rămas locului, fidel ființii și credinții sale. Biserica a rămas și ea fidelă poporului, împărțind soarta lui grea.

În Ardeal împrejurările de îndelungată stăpânire străină au făcut ca Biserica să devină poate mai mult ca oriunde o Biserică a poporului. Boierii și puținii intelectuali ce s'au ridicat din când în când s'au maghiarizat, pierzând deodată credința și naționalitatea. Biserica s'a îmbrățișat cu poporul, purtându-și împreună durerea. Poporul având în Biserică singura mângâitoare și sprijinitoare, s'a atașat ei cu toată ființa lui, nemai fiind în stare să o părăsească pentru nici o altă credință. Biserica, trăind lângă sufletul poporului, a dobândit o înțelegere și o iubire nemărginită pentru comorile lui și pentru durerea celor obidiți și împovărați.

Intrucât poporul e națiunea în autenticitatea ei nefalsificată, Biserica ortodoxă ardelenă a primit din strânsa comuniune cu el, un cuprins și o înfățișare de pitoresc duh românesc. Iar întrucât poporul reprezintă

¹ Conferință ținută la Radio în 2 Sept. a. c.

pătura celor nedreptățiți și împovărați, ea și-a păstrat proaspătă acea trăsătură socială, de umană simpatie și de hotărâtă voință de ajutorare pentru clasele de jos, care e atât de intim legată de ființa creștinismului și care face ca Biserica Ardealului să fie un fel de premergătoare a vremurilor de azi, categoric opuse distanțelor și inegalităților sociale.

Nicolae Iorga, cu intuiția lui de vizionar, a surprins atât caracterul pitoresc național, cât și pe cel uman-social al Bisericii Ardealului, când a numit-o Biserică de sate și preoți. N'a fost o Biserică de prelați strălucind de vestmintele roșii și violete și celosi pe titulari cu gradațiuni precize, dar nici o Biserică de preoți împodobii în culioane cucernice, ci o biserică de părinți ai satelor, îmbrăcați în cămașa albă de in, peste care se revărsau pletele și barba căruntă. Când apăreau în ușa altarului cu sfântul potir ridicat de mâinile lor bătătorite de muncă și în odăjdiile împodobite cu motive românești peste albul nedeplin acoperit al cămășii de in, poporul vedea pe Tatăl ceresc, sau pe Iisus Hristos dacă era mai tânăr, dar pe un Tată ceresc sau pe un Iisus Hristos familiar, coborât jos între ei și înțelegând și vibrațiile etnicității, dar și năcăzurile obidei lor. Preotul acesta da o autoritate de lucru sacru portului românesc, ferind poporul de imitarea inesteticele vestimente străine. Prin Biserică se sfințeau, se transfigurau și se conservau toate ale poporului. Dar și Biserica se umplea de cuprinsul creației populare românești. Arta poporului devenea artă a Bisericii în bisericuțele de lemn cu uși sculptate după motive românești și răsunând de troparele înduioșate de modulațiile doinei noastre. Câtă vreme în Apus revoltele iobăgimii împotriva feudalilor erau în același timp schisme, pentru că feudalii erau episcopi și Biserica pornea războiu sfânt împotriva răsculaților, în Ardeal preoții, fără să fie niște svăpăiați, binecuvântau cu gesturi grave, ridicarea poporului împotriva împilărilor străine.

Ar fi greșit însă să ne închipuim că Biserica ortodoxă din Ardeal, fiind o Biserică a poporului în sens național și social, nu mai pune nici un preț pe credință. Din scrupulozitatea cu care preoții de atunci săvârșeau sfintele slujbe în toate amănunțele lor, convingi de puterea sfântă ce este în ele, din neclintirea cu care păzeau canoanele, practicau posturile, spuneau rugăciunile și stăteau pe lângă dogmele Bisericii, învățând și poporul să facă asemenea, s'ar putea lua pildă și azi. Contactul ușor cu toată intelectualitatea teologică a celor 4 patriarhate și cu monahii Athosului și ai tuturor mănăstirilor din Răsărit, aflători prin Țările românești, susțineau în conștiința Bisericii ortodoxe a Ardealului, pe lângă tot caracterul ei popular, trează și neclintită ortodoxia dogmatică. De altfel am văzut că numai în această nerelatvizare a credinții răsăritene și a deosebirilor ei de celelalte, stătea puterea românismului de-a rezista tuturor încercărilor de asimilare.

Desigur Biserica Ardealului a avut și episcopi. Ei erau punctul de convergență, scaunul lor era culmea de unde se îmbrățișa și se strângea obștea satelor într-o unitate. Ierarhii aceștia au avut chiar, în Ardeal, un rol mai însemnat ca oriunde în Biserica creștină, fiind nu numai căpetenii bisericesti, ci conducători ai poporului în toate privințele. Dar erau conducători ai unei Bisericii populare, ei înșiși fiind niște bătrâni, »atât de simpli după vorbă, după port« și totuși atât de respectați, atât de impunători.

Vlădicii în tradiția Ardealului n'au fost numai propovăduitorii și

supraveghetorii credinței evanghelice, deși n'au neglijat-o pe aceasta câtuși de puțin, apărând-o cu grele jertfe. Ei au fost însă și ocărmitorii poporului pe linia destinului nostru național. Pe meleagurile noastre unde existența neamului a fost o isbândă obținută în fiecare zi cu lupte grele și sacrificii, Mitropoliiții au fost nu numai păstorii sufletești, ci în general singurii lui ocrotitori și apărători în fața asprimilor sortii. Ei au fost etnarhii românismului, urmașii voevozilor, bucurându-se de încrederea și iubirea totală a obștei, dar atrăgând în același timp asupra persoanei lor toate fulgerile vremurilor tari. În ei s'a concentrat atât înțelepciunea, cât și puterea de răsbateră și de rezistență a neamului întreg. Hitotoniți de Dumnezeu, ei au fost totodată exponenții sufletului unui popor ce a voit să trăiască. Ei au fost principii poporului într'un sens cu mult superior celui ce-l are acest titlu la ierarhii din Apus. Principii nu în înțelesul autocrat și fastuos pe care l-a lăsat ca pe o ereditate nesimpatică evul-mediu, ci în înțelesul de exponenți totali ai sufletului poporal în virtutea faptului că erau expresia organică a acestui suflet și poporul le acorda o anumită cinstită și ascultare. Erau principii prin înrudirea supremă cu poporul, prin intimitatea în duh cu el și prin faptul că Biserica era și Statul acestui popor. Ei au fost conducătorii poporului întrucât au adunat în sufletul lor toate durerile, toate aspirațiile, toată capacitatea de mucenicie a neamului, fiind neamul însuși în rezumat și în maximă potențare. Ilie Iorest, Simion Stefan, Sava Brancovici, Andrei Șaguna au fost culmile de nădejde, au fost înălțările supreme ale neamului cari au înfruntat și au biruit potrivnicile timpurilor, ca tot atâtea concentrări de cremene și de lumină ale substanței noastre etnice, pe cari încrușișerile de fulgere și de tunete, printre îngrămădirile de nouri, n'au făcut decât să le arate și mai masive, și mai grandioase.

Cu ostful de orientări și de puteri Biserica ortodoxă din Ardeal a contribuit într-o măsură incomensurabilă la păstrarea neamului, la împodobirea lui cu cele mai alese virtuți și la înfăptuirea întregirii naționale dela 1918. Mitropolitul Andrei Șaguna în special făcuse cu ajutorul tradițiilor sănătoase ale Bisericii ardelenice din poporul românesc un bloc luminat și puternic căruia nimic nu-i mai putea sta în cale în pornirea spre libertate și unire politică. El reluase tradiția culturală a Bisericii ardelenice, oprită de aspra prigoană venită asupra ei din partea habsburgilor catolici după 1700, și îi adunase toate puterile slăbite în urma desființării organizației sale ierarhice.

În urma întregirii naționale, punându-se vieții românești noi probleme, Biserica ortodoxă a Ardealului a știut să se ridice deasemenea la înălțimea lor.

Intrarea poporului nostru în era de viață ce se deschidea cu sfârșitul războiului și cu unirea politică a tuturor Românilor, a adus o clătinare profundă a formelor lui de viață anterioară, o largire de orizonturi, o mutare pe un plan spiritual expus unor complexe încrușișeri de vânturi ideologice. Incepea o epocă nouă în viața poporului nostru. Și ca de obicei în astfel de momente de răscruce toate coordonatele vieții naționale de până atunci erau aduse sub un semn de întrebare înaintea unei conștiințe pătrunsă de noi timpuri, în fața căreia aveau să-și probeze viabilitatea, în noile condiții de viață, și să-și pună pasul de acord cu noul ritm de viață.

Atâtea preocupări cari nu aveau decât un rol modest în viața poporului nostru dinainte de 1918, căpă-

tară o mare amploare, solicitând atențiunea și sufletul poporului într-o măsură vecină cu exclusivitatea. Statul cu tot vastul lui registru de probleme politice, economice, culturale începea să capteze până la copleșire interesul poporului. Ridicați pe podișul unei vieți istorice ample, intrați în curentul mondial de idei, de influențe, o mulțime de doctrine filosofice, sociologice și religioase și-au făcut apariția bătându-și toba reclamei, angajând cu arme ce leuceau de prestigiul Apusului o luptă pe viață și pe moarte cu temeiurile spiritualității românești, masive dar lipsite de sprinteneala mișcărilor dialectice și de o armură potrivită cu noii adversari.

În fața nouilor preocupări de viață națională, ce se înălțau ca munții, amenințând să ascundă orizontul și puțința de respirație pentru latura religioasă, trebuia să se înalte și aceasta la nivelul lor, pentru a salva armonia sufletului românesc, pentru a vărsa lumina spiritualului peste amplificatele preocupări politice și economice ale unui neam ajuns la libertate. Iar pentru frângerea elanului agresiv al concepțiilor străine și disolvante, trebuia să se învieze duhur de luptă, de propagandă, de ducere la Bisericii și să se făurească armătura adecvată a credinții strămoșești.

Trebuia cu alte cuvinte ca preocuparea religioasă a sufletului românesc să fie amplificată cel puțin în măsura în care se amplificaseră celelalte preocupări, să fie înviorată, să se pună ca o problemă deosebită și importantă, să fie scoasă din starea de indistinție în care trăise până atunci la un loc cu tot complexul, de altfel destul de simplu, de neproblematic al vieții naționale.

De datorită aceasta Biserica ortodoxă a Ardealului s'a achitat cu vrednicie sub conducerea I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan. Ea a urmărit cu ardoare înviorarea sufletescă a poporului prin religie, desfășurând uriașele forțe latente ce se găseseră în sânul ei și în Evanghelia lui Hristos, trezind și dilatănd dorul de viață în comuniune cu Dumnezeu, ce se găsește strămtorat în sufletul fiecărui om. Ea a făcut să se reverse asupra tuturor păturilor sociale vibrația puternică a credinții religioase. Pentru popor a mână în luptă mișcarea de înviorare »Oastea Domnului«, rânduile intelectualilor mireni le-a strâns și le-a înfiorat de duhur credinții strămoșești în cadrul »Frăției ortodoxe Române«.

Activitatea preoțimii a primit accentul și ardoarea misionară. Cuvântul și scrisul religios și teologic, străbătute de focul aprig al apostolatului și întemeiate pe o cultură serioasă, s'a luat în luptă biruitoare cu indiferența, cu duhur ateu, cu ideologiile sectare vehiculate de agenturi streine. Creștinismul nostru ortodox a intrat într-o fază de viguros avânt, de încrezătoare amplificare a puterilor sale, ținute până acum într-o stare mai puțin dezvoltată.

Imprejurările grele de azi și cele de mâine ne pot procura multe îngrijorări. Dar între factorii, cari ne pot inspira încredere și siguranță de biruință, neamul întreg poate socoti liniștit Biserica ortodoxă. Din tradițiile ei mari și sănătoase, ea învață să lucreze azi și în viitor cu putere pentru unitatea națională desăvârșită, pentru cultura întemeiată pe credința ziditoare de suflete și pentru ușurarea greutăților și ridicarea socială a bunului nostru popor.

D. STĂNILOAE

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

După doi ani

S'au împlinit, în 6 Septembrie 1942, doi ani decând Mareșalul Antonescu a luat, în mâni viguroase, frânele guvernării statului român.

Di prof. Mihai Antonescu, vicepreședintele consiliului de miniștri, a făcut Duminecă, la posturile noastre de radio-emisiune, o largă expunere asupra acestor doi ani de guvernare.

Ce s'a făcut, sub regimul Mareșalului pentru culte? Eată expunerea dlui prof. Mihai Antonescu:

Subsecretariatul de stat pentru culte și arte a luat măsuri împotriva francmasoneriei și iudaismului, a dispus ca obiectele de cult, vestmintele bisericesti, icoanele etc. să nu mai poată fi vândute de magazinele evreești.

A dat dispozițiuni pentru îngrijirea cimitirelor și desvoltarea cultului morților.

A interzis ca preoții să mai ia parte în acțiuni politice ori în întreprinderi cu caracter negustoresc, urmând ca să-și închine toată puterea de muncă preocupărilor de ordin spiritual-cultural de asistență socială și în general, operei de ridicare a satului.

Au fost avansați funcționarii dela centrele eparhiale, cari nu mai fuseseră avansați de 15 ani.

S'au trecut în buget 350 posturi de preoți, cari funcționează de mai mulți ani fără salariu. S'au acordat subvenții școlilor de cântăreți dela eparhiile, cărora nu li s'au luat în buget până în prezent scolile de cântăreți.

S'a acordat în exercițiul 1941-42, o sumă de 25.000.000 lei ajutoare pentru bisericile și mănăstirile avariate de tremur, iar în exercițiul 1942-1943 o sumă de 60.000.000 lei, deci total 85.000.000 lei.

S'a prevăzut în buget suma de 3.100.000 lei pentru bursele studenților teologi, ortodoci și uniți.

Au fost asimilate salariile preoților cu institut teologic și bacalaureat sau școală normală din Transilvania cu acelea ale preoților licențiați, iar profesorilor dela Academii teologice li s'a rectificat încadrarea, stabilindu-se o încadrare superioară în grad și salariu, față de conferențarii universitari.

S'a reglementat situația juridică a bunurilor imobile, care aparțineau școlilor confesionale ale parohiilor ortodoxe și greco-catolice din Transilvania, recunoscându-se parohiilor dreptul de proprietate asupra acestor școli.

S'a întocmit proiectul de decret lege pentru a se reda eparhiilor respective pădurile mânăstirești.

Au fost plasați și ajutați preoții refugiați. În Transnistria a fost organizată o misiune permanentă, cu preoți puși la dispoziție de eparhiile din țară.

Casa școlilor și a culturii poporului a înzestrat școli de grad secundar și de curs primar cu material didactic, unelte și bibliotecă, a acordat ajutoare pentru construcții, reparații și mobilier.

A ajutat elevii săraci și a dat subvenții cantinelor școlare, distribuind în acest scop 60.000.000 lei, iar în Basarabia și Bucovina 23.000.000 lei.

A repus în funcțiune o veche editură a acestei instituțiuni, care tipărește lucrări de știință și literatură.

Adunarea generală a „Astrei“

Conform statutelor, se convoacă membrii „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român — Astra“ la Adunarea generală ce se va ținea Duminecă, 27 Septembrie 1942, în sala mare a prefecturii județului.

Această adunare va avea numai un caracter administrativ, cu prezentarea și examinarea rapoartelor. După masă, la ora 18, în sala cea mare a Prefecturii, se va ținea conferința dlui prof. univ. Silviu Dragomir, membru al Academiei Române, despre „Un capitol ales din istoria renașterii politice a Românilor ardeleni“.

Capitol nou în istoria bisericii brașovene

Cei dintâi ctitori ai Catedralei din Brașov

Orașul Brașov a fost, în trecutele vremi, centru de cultură religioasă, de apărare a ortodoxiei, și focar de viață națională. Parcă în nici un alt oraș transilvănean n'au răsunit atât de multe glasuri de redemptare națională și ortodoxă. În permanentă legătură cu Principatele, Brașovul nu și-a trădat niciodată misiunea de factor de apropiere între frați, de centru de armonizare al vrierilor românești. Nu numai prin poziția sa geografică, ci și prin spiritul și reprezentanții de elită ai săi, a stat totdeauna în inima adevăratei Români. Brașovul a fost multă vreme orașul de avangardă al năzuințelor pur românești.

După războiul mondial cu orașul Brașov s'a petrecut un fenomen similar cu al altor orașe din țară, dar cu urmări mai rele aici. Dezvoltarea lui nu s'a mai făcut pe un plan integralist, ritmul vieții, sincronizat înainte, a început a se fragmenta, unele părți cunoscând un progres extrem de rapid, în timp ce celelalte laturi de dezvoltare s'au oprit, au stagnat sau chiar au ajuns în regres. Luăm de pildă numai două din aspectele vieții. Din punct de vedere economic și industrial Brașovul a cunoscut cea mai vertiginoasă dezvoltare în ultimii douăzeci de ani, cu tendința de a deveni cel dintâi oraș industrial și comercial al țării. La periferiile lui și chiar în centru s'au așezat o mulțime de fabrici și case industriale, care au angajat în lucru încă odată atâția oameni câți avea orașul înainte. Fabricile dela Brașov găzduesc, între zidurile lor, fiecare atâția locuitori, câți are un oraș de a doua mână. În cealaltă privință, datorită comerțului tot mai intens al concetățenilor sași, ca și a nevoilor tot mai sporite ale populației a început și comerțul românesc, în decadentă în ultimii cincizeci de ani, să reinvie.

În timp ce laturea economică a vieții mergea cu pași repezi spre dezvoltare, în celalalt sector al ei, laturea religioasă care era altădată în primul plan, stagna tot mai mult. Erau în acest sector multe lip-suri; unele mai mari altele mai mici. Numărul de biserici nu mai corespundea unei populații într-o așa de vertiginoasă creștere. Autoritatea slujitorilor altarelor era tot mai nevăzută în seamă, datorită unui duh laicizant pe care forța lor morală nu l-a putut stabili sau contrabalansa.

Am asistat astfel în acest oraș de intensă trăire religioasă, de vibrantă conștiință creștină și națională, de strălucit spirit de jertfă și dărnicie pentru scopuri de binefacere și de ajutorare a sfintei biserici, la o epocă de anemie spirituală, la o epocă de apatie religioasă.

Lucrul, nu mai putea rămâne așa. Era de două ori primejdios acest duh de vrăjmășie și indiferență, pentru neam și biserică. Cel ce simțea mai mult acest dezechilibru de forțe din viața Brașovului, a fost însuși înaltul nostru Părinte suflător, I. P. Sf. Mitropolit Nicolae. Nu exista prilej de întâlnire — individuală sau comună — cu slujitorii altarului din Brașov și Țara Bârsei, în care să nu-i facă atenție de marea răspundere care apăsă pe umerii lor, și să nu-i îndemne a-și spori râvna pentru recucerirea pozițiilor pierdute. Problema religioasă dela Brașov, în cadrele tineretului dela liceul bisericii „A. Șaguna”, ca și din cadrele poporului dela puținele parohii, era dintre cele mai permanente ale I. P. Sf. Sale.

Datorită acestor stăruitoare îndemnuri revirimentul n'a încetat să se arate. Duhul creștin a pornit să cucerească tot mai multe inimi. Unele parohii s'au înouit cu preoți tineri, altele sunt în curs de întregire. Prin purtarea de grijă a înalt Prea Sfinției Sale s'au înființat parohii noi în cartierele mărginașe ale orașului și la fabrici. Pe de altă parte fiecare fabrică e obligată printr-o dispoziție mai nouă să aibă duhovnic. E o măsură cum nu se poate mai salutară. Ideile ostile neamului și credinței nu pot fi desrădăcinate din

mintea și inima muncitorului prin măsuri de represalii, fără să torni nimic în sufletul lor. Acestea nu pot fi desrădăcinate decât prin apropierea lor de credința strămoșească, de învățătura și poruncile ei.

Semnele bunului început se învâd. Biserica „Sf. Nicolae”, nestora locașurilor de închinare din Brașov și jur, ctitoria atâtor domnitori din Principate, este astăzi într-o reparație generală, menită să-i schimbe fața și să-i redea strălucirea de altădată. Consiliul parohial și slujitorii de aci depun toate eforturile spre a duce la bun sfârșit lucrarea. Lucrările sunt destul de avansate, iar pictorul Costin Petrescu, care a început lucrările de pictură, nu ne îndeamnă să va depune toată priceperea și talentul cu care l-a înzestrat Dumnezeu, ca să ne dea o adevărată capodoperă.

În altă parte a orașului o altă biserică așteaptă ca Primăria să-i definitiveze locul pentru a așeza piatra fundamentală.

E vrednic să amintim că se arată semnele de reînviere a spiritului de jertfă și dărnicie pentru biserică și școală a negustorilor de altă dată ai Brașovului. O profundă impresie a făcut în rândurile credincioșilor din Brașov, gestul mărinimos alor doi reprezentanți ai acestei clase cari nu de mult, au făcut Bisericii „Sf. Adormire” din Cetate două donații însemnate, drept fond inițial pentru construirea unei catedrale impunătoare la Brașov.

Prima, este donația dlui *Gheorghe Ștefan*, episcopul Bisericii din Cetate și „binefăcătorul” Episcopiei Vadului, Feleacului și Clujului” pe care a dăruit-o cu o vilă frumoasă la Sovata. Dsa a adus la cunoștința Consiliului parohial din Cetate în ziua de 29 August a. c., întrupe în ședință extraordinară, că s'a hotărât să dăruiască sf. biserici, încă de pe acum imobilul dsale din centrul orașului, în care este hotelul Ștefan cel Mare, cu scopul ca atunci când Domnul va voi ca în orașul Brașov să se ridice o catedrală, precum toate orașele din Transilvania au, acest imobil să treacă în proprietatea ei. E de prisos orice comentariu la un asemenea gest. El grăiește prin sine despre sufletul donatorului. Într-o vreme de cumplită neliniște, când oamenii privesc cu înfrigurare spre ziua de mâine și cei ce pot, în paguba celor lipsiți, își umplu prin speculă hambarele, se găsește un om care să înfrunte acest spirit egoist al vremii, să privească mai departe în viitor, spre venicie, către care se apropie prin astfel de mărinimoase fapte de binefacere.

A doua donație, pe care vrea lui Dumnezeu a rândui-o în aceeași zi bisericii din Cetatea Brașovului, este a dlui *Ștefan Rizescu*. Acest tânăr și inimios comerciant a pornit la lucru nu de mult și a cerut ajutorul lui Dumnezeu în lucrarea lui, făgăduind că dacă Dumnezeu va binecuvânta întreprinderea lui, cea dintâi faptă va fi să dăruiască sfintei biserici ceva, după pilda voievozilor și boerilor din trecutul nostru. Dumnezeu i-a ajutat, iar dsa nu și-a uitat recunoștința și făgăduiala, donând în ziua de 29 August a. c., suma de un milion, Bisericii din Brașov-Cetate, pentru zidirea unei catedrale.

Cei doi donatori se înscriu astfel prin fapta lor între primii ctitori fondatori ai așteptatului locaș.

Semnificația acestor două donații este pentru Brașov cu mult mai mare. Ele, împreună cu toate cele amintite de noi aici, formează începutul unei noi epoci în istoria bisericii brașovene, și semnul de reînviere a spiritului de dărnicie al negustorilor de altădată ai Brașovului.

Părintele VASILE

Citii, sprijinaiți și respândiți ziarul

Telegraful Român

Contribuțiunea Arhiepiscopiei noastre

la colecta de „Ziua Ostașului”

În zilele de 29 și 30 August a. c., precum se știe, echipe de colectare, anume orânduite de către Consiliul de Patronaj al operelor sociale de sub președinția activă a Doamnei Maria Mareșal Antonescu, au umblat din casă în casă pentru a strânge îmbrăcăminte calduroasă de iarnă, pe seama bravilor noștri ostași cari luptă în blestematele stepe ale Rusiei împotriva bolșevismului ateu și anarhic.

Cetățenii de toate categoriile și-au dat cu dragoste obolul, fiecare după cum îl ierta puterile.

În dimineața zilei de 29 August a. c., echipa de colectare de pe strada Mitropoliei, alcătuită din Păr. Prof. Dr. Grigorie I. Marcu, Doamna Maria Rector Dr. D. Stăniloae, o elevă de liceu comercial și patru ostași din garnizoană, s'a prezentat la Cancelaria Arhiepiscopiei noastre, unde a fost primită de Păr. Prot. Ieronim Grovu, consilier mitropolitan. P. C. Sa a procedat la predarea darului oferit de Înalt Prea Sfin-

țitul nostru Mitropolit Nicolae, din partea instituțiilor noastre arhiepiscopice, conștând din:

115 perechi ciorapi
16 perechi pătrățele
6 fulare
1 căciulă
21 perechi mânecări
38 perechi mănuși
22 svetere și
1 pereche obiele,

toate lucrate din lână, noi-nouțe.

După mărturisirile organelor de colectare, obolul Arhiepiscopiei noastre a constituit cel mai copios dar al sectorului respectiv.

Reprezentanții Consiliului de Patronaj au rugat pe Păr. Consilier Ieronim Grovu să binevoiască a transmite Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae mulțumirile respectuoase ale ostașilor de pe front și toată recunoștința autorităților de resort.

Conferință de protopopi

În 27 August 1942, s'a ținut la Alba-Iulia o conferință a protopopilor, convocată de P. C. vicar prot. Al. Baba, care are în purtarea sa de grijă viața administrativă a părții din eparhie aflată în țară.

La întrunire s'au prezentat toți protopopii, spre a desbata problemele vitale ale parohiilor.

Centrul preocupărilor l-a format de astădată chestiunea catehizării. Din acest punct de vedere, preoțimea va fi sfătuită ca, la instrucția școlară, să întrebuinteze tablouri intuitive și cărți de rugăciuni, folosite cu râvnă și iscusință, și îngrijind de participarea copiilor, în mod activ, la slujbele religioase, prin cântare și rugăciune; catihetul va întocmi apoi serbări școlare cu caracter religios. Organele de control, dela centrul vicarial, vor cerceta felul cum se face catehizația, apreiind silințele celor devotați acestei lucrări, și îndreptând pe cei mai puțin silitori în această îndatorire.

Conferința a mai discutat despre subiectul viitoarei întruniri de toamnă și s'a decis ca și aceea să fie de caracter catihetic; ear preoții, odată cu desbaterea subiectului, vor avea să țină și o lecție practică model.

La urmă cei adunați s'au ocupat de problema școlii de cântăreți, și de unele chestiuni de administrație bisericască.

Astfel, deși despărțiți trupește de Ierarhul canonic, cei chemați la supravegherea turmei cuvântătoare caută toate căile pentru a răspunde cât mai din plin chemării ce au să îndeplinească spre binele obștesc.

Conferințe preoțești. — Cercul preoțesc Rapolt, protop. Geoagiuului, s'a întrunit în conferință la 30 August a. c., sub presiunea parohului local Vasile Florea.

De față: toți preoții cercului, administrația locală, primpretorul plasei și prefectul județului.

Lătită fiind vestea despre sfințirea bisericii renovate, s'a adunat o mare mulțime de credincioși la această sărbare.

Terminată sf. slujbă a utreniei, se face sfințirea apei și rugăciunea ce se cuvine la redeschiderea bisericilor reparate.

La sf. Liturghie, săvârșită de 5 preoți, răspunsurile au fost date de Corul mixt din loc, condus, și format încă din 1932, de dl Remus Florea, fiul preotului.

La priceasnă a cântat dna Silvia Soltischi, fiica păr. local. A predicat păr. I. Tiruța-Uroiș, mănecând dela cuvintele: Iată am gătit prânzul meu, toate sânt gala (Mat. 22).

S'a slujit apoi parastas pentru eroii căzuți pe câmpul de luptă.

A urmat apoi predica păr. C. Furdui-Răpolțel, despre: Rolul bisericuțelor sătești în trecutul neamului.

Părintele V. Florea mulțumește oaspeților, sosiți cu această ocazie, dlui prefect, primpretor, medic, reprezentanților primăriei, jandarmeriei și tuturor creștinilor adunați aci la acest act solemn.

Di prefect județean în cuvântarea sa laudă stăruința de fier a parohului local și a fiului său Remus, pe care îi prezintă ca exemple de muncă și vrednicie.

Apoi preoțimea, autoritățile și întreaga asistență se încolonează și trec cu toții în curtea primăriei comunale, unde se sfințește baia populară, construită cu sprijinul dlui prefect prin stăruința primăriei comunale și a obștei sătești.

Aci a vorbit dl medic local de circumscripție, arătând că baia va fi de folos, dacă sătenii se vor folosi cât mai des de ea. Coresp.

Aviz

Se aduce la cunoștință studenților dela Academia teologică „Andreiană” că taxa anuală de internat pe anul academic 1942/43, este de 28.000 lei.

La înscriere vor aduce cu ei prima rată de 10.000 lei, urmând ca a doua rată de 10.000 lei și a treia de 8.000 lei să le aducă după vacanța de Crăciun și de Paști.

Studenții din an. I vor plăti pentru confecționarea reverenții 5.200 lei.

Taxă de înscriere pentru studenții vechi este de 1090 lei, iar pentru cei ce vin primădată în Academia teologică de 1025 lei.

Se atrage atențiunea studenților că este absolut obligatorie aducerea cantității de grâu ce li s'a anunțat, fie toată la început, fie în două rate.

Rectoratul Academiei

Din alte eparhii

Revista oficială, „Cuvântul Adevărului”, editat de Secția culturală a Consiliului eparhial din Ismail, sub patronajul Prea Sfințitului episcop Policarp, înregistrează, în Nrul său din 1 Septembrie a. c., realizările frumoase de un an în refacerea Eparhiei, care a îndurat cumplite lovituri pe urma cutremurului și a războiului.

În decursul anului s'a restaurat tipografia distrusă, și s'a completat cu cele trebuincioase ca singura tipografie în sudul Basarabiei. A tipărit și răspândit revistele oficiale: Cuvântul, Buletinul, și Cuvântul Adevărului, foaie pentru popor; o carte de rugăciuni pentru tineret, și alte tipărituri. Fabrica de luminări s'a pus în stare de funcționare; s'au redeschis atelierul de icoane și de odăjdii bisericești; pentru înzestrarea bisericilor s'au procurat și distribuit numeroase obiecte necesare cultului. Eparhia s'a înzestrat cu câteva corpuri de case, pentru reședință, cămin proțesc, ateliere etc. Diferitele localități, distruse sau deteriorate, sânt în refacere și restaurare. La fel este în curs de înnoire și viața sufletească a poporului. Munca preoșimii în biserică, în școală și în toate inițiativele culturale din parohii, s'a desfășurat după programa și mijloacele date de organele de sub conducerea înțeleaptă a P. S. Sale Episcopului Policarp.

INFORMAȚIUNI

In ședința plenară a Cons. Arhiep. din 11 Sept. a. c., a fost introdus și a depus jurământul de Consilier arhiepiscopesc P. C. Părinte Gheorghe Secaș.

P. C. Sa este binecunoscut în Arhiepiscopia noastră și departe peste granițele ei ca răzmitor misionar al cuvântului evanghelic, prin predică vie și prin scrisul din coloanele foilor „Oastea Domnului” și „Lumina Satelor”.

Așteptăm ca lucrarea P. C. Sale din importantul post de consilier să fie una tot atât de vie și de animatoare, ba chiar mai efektivă, decât cea de până acum.

Parastas. Împlinindu-se doi ani dela moartea de martir a regretatului protopop stavrofor, Aurél Munteanu, încetat din viață în ziua de 10 Septembrie 1940, s'a slujit Duminecă trecută, în biserica centrală din Alba Iulia, un cucernic parastas în amintirea acestui fost protopop, luptător pentru biserică și neam. Jertfa lui rămâne pildă și îndemn spre fântâna la care ne străduim cu toții.

Abonament de sprijin. Dl prof. universitar Ion Lupăș, prorector, a contribuit suma de una mie lei, drept abonament de sprijin, pentru valoroasa revistă „Viața Ilustrată”.

Moartea unei preotese-învățătoare. După lungă suferință, a trecut la cele veșnice, în ziua de 8 Septembrie a. c., preoteasa-învățătoare Ana Popovici, născ. Codrin, soția parohului nostru Moise Popovici, din Bogatu-român, protopopiatul Miercurea. Decedată, un model de soție, mamă și evlavioasă creștină, a desfășurat o pilduitoare activitate școlară timp de 9 ani la școlile primare din Săsăuși și Bogatu-român. S'a stâns la vârstă abea de 36 ani. Înnoimântarea i s'a făcut în 3 l. c. Prohodul s'a celebrat în biserica ortodoxă, slujind pătr. protopop din Miercurea Sibiu, Dumitru Ciucheped, încurajat de un sobor de preoși. Au rostit impresionate cuvântări, la acest jaleu prilej, pătr. protopop, pr. Ioachim Evi-Arment și învățătorul director Sever Hurdea, ca reprezentant al Inspectoratului școlar din județ. Veșnică să fie pomenirea ei!

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu.

Duminecă în 13 Septembrie 1942 servesc: I. P. C. Arhimandrit Teodor Scorobet, cons. mitr., Prot. Ieronim Grovu, cons. mitr. și Prot. Mih. Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu și Dr. Nicolae Balca. Predică: I. P. C. Arhimandrit Teodor Scorobet. La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: cons. Gheorghe Secaș.

Luni în 14 Septembrie 1942 la Înălțarea Sfintei Cruci, servesc: cons. stavr. Emilian Cioran, Dr. Andrei Gălea, Dr. Spiridon Cădea, Prot. Mih. Neagu și prof. Zosim Oancea; diaconii: Ioan Circov și Simlon Macarie. Predică: cons. Dr. Spiridon Cădea. La Oastea Domnului, predică după masă la ora 4, Pr. Ioan Muntean.

Nr. 9770-942 [77] 1-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante Bărgheș, din protopopiatul Agnita, se publică concurs cu termen de 30 zile, dela prima apariție a lui în Telegraful Român.

Parohia este de clasa a treis, și beneficiile postului de paroh sunt următoarele:

1. Salarul dela Stat.
2. Casă parohială cu dependințe.
3. Sesiune de 11 jug. 125 st. arător și fânaș.
4. Stola obișnuită în protopopiat.
5. 1 ferdelă de cucuruz dela fiecare cap de familie.

Cererile de concurs vor fi înaintate Consiliului arhiepiscopesc, în Sibiu, case va întregi parohia prin numire. În cerere se vor arăta studiile făcute și serviciul îndeplinit, în mod amănunțit.

Sibiu, la 3 Septembrie 1942.

Consiliul arhiepiscopesc

Culegători tipografi

angajează

Tipografia arhidiecezană

Să fie liber de armată, sau mai bătrân

Nr. 9598-1942.

AVIZ

Se reamintește tuturor membrilor On. Cler că participarea la ședințele consiliilor de colaborare și ale Sfatu-rilor comunale a Cucernicilor preoși este obligatorie și absențele nemotivate dela astfel de ședințe se pedesc sever.

Sibiu, la 31 August 1942.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 551-1942 (72) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III-a Mada, protop. Geoagiului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

- Venitele parohiei:
1. Salarul dela Stat.
 2. 8 jug. cad. sesiune: arător, fânaș și pășune.
 3. Folosirea cimiterului de 1 jug. 880 st. p.
 4. Câte un litru (15 kgr.) porumb dela cca 200 familii.
 5. Stolele obișnuite în parohie.
 6. Casă parohială nu este. Până la construirea ei, credincioșii se îngrijesc de locuință coresponsabilă pe seama preotului.

Cererile de concurs, cu toate documentele necesare și cu încuviințarea I. P. Sf. Mitropolit, se vor înainta în termen oficiului protopopesc ortodox român al Geoagiului, iar candidații se vor prezenta în parohie, cu înștiințarea protopopului, pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Geoagiul, la 20 August 1942.

Oficiul protopopesc ortodox român al Geoagiului în înțelegere cu consiliul parohial

Teodor Glodeanu
protopop

Nr. 9386-1942.

Concurs

La școala normală de băieți „A. Șaguna” din Sibiu sunt vacante următoarele posturi:

1. Ajutor de secretar [se cere pregătire de școală secundară].
2. Pedagog [se cere pregătire de școală secundară].
3. Infirmier-pedagog [se cere pregătire inferioară].
4. Grădinar [se cere om cu experiență de grădinărit].

Candidații să fie de confesiune ortodoxă. Cererile, însoțite de actele legale, vor fi înaintate Consiliului arhiepiscopesc prin Direcțiunea școlii normale de băieți „A. Șaguna” din Sibiu.

Sibiu, din ședința secției culturale, a Consiliului arhiepiscopesc, ținută la 1 Septembrie 1942.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 735-1941 Prot. (65) 3-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Șura mare, protopopiatul Sibiu, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

- Beneficiile împreunate cu acest post:
1. Salar dela stat.
 2. Casă parohială foarte bună, cu 4 camere mari și bucătărie de vară.
 3. Sesiune parohială de 13 jugăre 873 stânjină pământ arabil și fânaș.
 4. Stola stabilită de cons. parohial după timpurile de azi.

Cererile de concurs, însoțite de toate actele necesare, se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român din Sibiu, în termenul indicat. Totodată se va anexa și permisiunea de candidare primită dela Preaveneratul Consiliu Arhiepiscopesc.

Candidații se vor prezenta în parohie, cu prealabila învoire a oficiului protopopesc, în vreo Duminecă sau sârbătoare, spre a cânta la strană și a predica, eventual a servi la altar și a face cunoștință cu credincioșii.

Sibiu, 11 August 1942.

Oficiul protopopesc ortodox român al Sibiuului în înțelegere cu consiliul parohial.

Mihail Neagu
protopop

Nr. 481-1942

(69) 3-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Săcămaș cu filiile Ohaba și Stăncești, din protopopiatul Dobra, jud. Hunedoara, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

- Venitele împreunate cu acest post sunt:
1. Salar dela stat.
 2. Folosirea sesiunii parohiale de 8 jug. 1200 st. pătrați, din care $\frac{1}{2}$ fânaș, iar $\frac{1}{2}$ arător.
 3. 20 m. c. lemne de foc din pădurea Bisericii (țâiatul și transportul îl privește pe paroh).

4. Până la transformarea fostei școli confesionale în casă parohială, parohia se va îngriji de locuința preotului.

5. Câte 20 l. grâu dela fiecare familie din filii.

6. Folosirea cimitirelor din materă și filii.

7. Stola obișnuită în protopopiat.

Cererile de concurs, însoțite de toate documentele necesare și de încuviințarea de candidare a înalt Prea Sfințitului Mitropolit, se vor înainta oficiului protopopesc ort. rom. al Dobrei în termen.

Concurenții se vor prezenta, cu încuviințarea oficiului protopopesc, în vreo Duminecă sau sârbătoare în parohie la biserică, pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Dobra, la 30 Iulie 1942.

Oficiul protopopesc ort. rom. al Dobrei în înțelegere cu Consiliul parohial din Săcămaș.

Pr. Adam Lăzărescu
adm. protopopesc

Șofeur mecanic

Consiliul arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu, angajează un șofeur mecanic priceput și cu practică îndelungată la conducerea și îngrijirea automobilului.

Să fie liber de armată, sau mai bătrân.

Informațiuni la Secretariatul Consiliului, strada Mitropoliei 32

Nr. 212-1942

(70) 2-3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de cl. II-a Bobohalma, protopopiatul Târnava, se publică concurs repetit cu termen de 30 zile, dela prima apariție în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat.
2. Sesiune parohială de 32 jugăre pământ arător și fânaș.
3. Grădina bisericii în mărime de 1 jugăre.
4. Cimitirul bisericii în mărime de $\frac{1}{2}$ jugăre.
5. Locuință deplin coresponsabilă, închiriată și plătită de Consiliul parohial.
6. Stola obișnuită în parohie.

Cererile de concurs, însoțite de toate actele necesare, se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român al Târnavelor în termenul indicat. Totodată se va anexa și permisiunea de candidare primită dela P. V. Consiliu Arhiepiscopesc.

Candidații se vor prezenta în parohie cu prealabila învoire a oficiului protopopesc în vreo Duminecă sau sârbătoare, spre a cânta la strană și a predica, eventual a servi la sf. altar și a face cunoștință cu poporul.

Târnăveni, la 28 Iulie 1942.

Oficiul protopopesc ortodox român al Târnavelor în înțelegere cu consiliul parohial ortodox român din Bobohalma.

Gheorghe Oprean
protopop

Pictură pentru biserici

Subsemnatul pictor academic leu în întreprindere lucrări de branșă picturii în stil bizantin și repar picturii vechi cu prețuri potrivite și în condiții artistice ireproșabile.

În atelierul meu se găsesc tablouri și icoane bisericești artistice, cruci, prapori.

Am pictat și reparat biserici și posed certificate de apreciere din partea Onoratelor comisii a monumentelor istorice. Autorizație.

Primesc lucrări în orice timp și la cerere mă deplasez în locurile unde e trebuință de pictură și de reparații interioare de biserici.

Profesor ILIE CHIDU

pictor bisericesc

Sibiu, strada Regele Mihai I, Nr. 18